

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

**першого рівня (бакалаврського) вищої освіти
за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація»
галузі знань 22 Охорона здоров'я
Кваліфікація: Бакалавр терапії та реабілітації**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

**_____/професор Вікторія Петрушенко
(протокол №____від____2023р.)**

**Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2023 р.
Ректор ЗВО_____/ професор Вікторія Петрушенко
(наказ №____від____2023р.)**

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
«Терапія та реабілітація»

Перший рівень (цикл) вищої освіти (бакалаврський)
за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація»
галузі знань 22 Охорона здоров'я
Кваліфікація: Бакалавр терапії та реабілітації

Ректор ЗВО

Вікторія Петрушенко

Гарант ОПП

Вадим Жебель

Декан медичного факультету №

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Терапія та реабілітація» за спеціальністю 227 для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» розроблена згідно вимог Закону України «Про вищу освіту» № 2145-VIII від 01.07.2014 (зі змінами) та Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20.12.2015 р. №1187, Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, від 16.09.2012 р. №923, Наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.11.2014 р. № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (змінa № 2); Наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 10.09.2016 р. № 1328 «Про затвердження Зміни №5 до національного класифікатора України ДК003: 2010»; методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм». Методичні рекомендації» (2014 р.); методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти // Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017р. №600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. №1648); Закон №1053-IX від 03.12.2020 Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я; стандарту вищої освіти України, перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 22 Охорона здоров'я спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія (Наказ Міністерства освіти і науки України 19.12.2018 р. № 1419), зі зміною назви спеціальності на «Терапія та реабілітація» згідно Постанови КМУ від 16 грудня 2022 № 1392.

Програма розроблена робочою групою відповідно до наказу ректора ВНМУ ім.М.І. Пирогова № від ОПП обговорена і затверджена Вченою радою університету (протокол № від .)

Робоча група:

1. проф. ЗВО Жебель Вадим Миколайович – гарант ОПП – завідувач кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2 Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова.
2. проф. ЗВО Колісник Петро Федорович – завідувач кафедри фізичної та реабілітаційної медицини Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова.
3. проф. ЗВО Шевчук Віктор Іванович – директор Науково-дослідного інституту реабілітації осіб з інвалідністю (навчально-наукового лікувального комплексу) Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова.
4. проф. ЗВО Сарафинюк Лариса Анатоліївна – завідувач кафедри фізичного виховання тЛФК.
5. доцент ЗВО Кравець Ростислав Анатолійович – кафедра фізичної та реабілітаційної медицини Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова.
6. доцент ЗВО Колісник Сергій Петрович – кафедра внутрішньої медицини №2

Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова, член правління УТФРМ.

7. Марчук Олександр Васильович – асистент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова
8. Пашковський Сергій Миколайович – начальник ВМКЦ ЦР МО України.
9. Голодюк Світлана Михайлівна – директор КНП "Вінницький обласний клінічний медичний реабілітаційний центр ветеранів війни та радіаційного захисту населення" (КНП "ВОКМРЦВВРЗН").
10. Крижановська Юлія Олександрівна – студентка 4 курсу 4-А гр. Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова.

Рецензії-відгуки:

1. Владимиров Олександр Аркадійович – завідувач кафедри фізичної та реабілітаційної медицини і спортивної медицини НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, професор ЗВО, голова УТФРМ.
2. Неханевич Олег Борисович - завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини та валеології ДДМУ, доктор медичних наук, професор ЗВО.
3. Полянська Оксана Степанівна - професор кафедри внутрішньої медицини, спортивної медицини та фізичної реабілітації БДМУ, доктор медичних наук, професор, ЗВО.
4. Мудрий Олександр Іванович - начальник медичного реабілітаційного центру МВС України «Південний Буг».

Профіль освітньої програми зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова МОЗ України Медичний факультет №
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	22 – Охорона здоров'я
Спеціальність	227 – Терапія та реабілітація
Форма навчання	Денна
Освітня кваліфікація	Бакалавр терапії та реабілітації
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень Спеціальність – 227 “Терапія та реабілітація” Освітня кваліфікація: бакалавр терапії та реабілітації
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Терапія та реабілітація»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС Термін навчання - 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл/рівень	FQ – ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Передумови	Умови вступу визначаються Правилами прийому до Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України відповідно до чинного законодавства: за наявності атестата за повну загальну середню освіту або на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») Обсяг освітньої програми на основі атестата про загальну середню освіту охоплює 240 кредитів ЄКТС (термін навчання 3 роки і 10 місяців). Обсяг освітньої програми на базі «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за спеціальностями 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування» становить 180 кредитів ЄКТС (термін навчання 2 роки і 10 місяців).
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	3 вересня 2023 року – 30 червня 2028 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи
2 – Мета освітньої-професійної програми	
Підготовка здобувачів вищої освіти за вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю «Терапія та реабілітація», які, працюючи в складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди, будуть вирішувати комплексні завдання відносно корекції стану здоров'я з порушеннями функціонування опорно-рухового апарату, нервової системи та проблем, які виникають при	

захворюваннях внутрішніх органів дорослих та дітей застосовуючи знання із сфери охорони здоров'я, медико- психологічних, соціальних наук, етики, використовуючи принципи академічної доброчесності.

Мета освітньо-професійної програми корелює з місією, візією та Концепцією розвитку Університету.

3 – Характеристика освітньої-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 22 Охорона здоров'я Спеціальність – 227 Терапія та реабілітація Дисципліни загальної (гуманітарної та фундаментальної) підготовки – 19,2%, дисципліни професійної підготовки (в т.ч. виробничі практики) – 55,8 %, вибіркові дисципліни – 25 %.
	Об'єкти вивчення та діяльності: рухові функції та активність людини, їх порушення та корекція з метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах довкілля. Цілі навчання: Підготовка фахівців, здатних в складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або під керівництвом, вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно- рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук. Теоретичний зміст предметної області: знання для відновлення та запобігання порушень структур і функцій організму, рухової та заняттєвої активності й участі людини з порушеннями функціонування з урахуванням середовищних і персональних факторів: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціально-економічних; вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності; законодавчої бази; професійної етики та комунікаційної компетентності; основ ділового спілкування, основ англійської мови за професійним спрямуванням. Методи, методики та технології: спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії, терапії мови та мовлення; обробки інформації; планування та реалізації заходів фізичної терапії та ерготерапії; комунікації; надання домедичної допомоги. Інструменти та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії; проведення заходів фізичної терапії та ерготерапії; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.
Орієнтація освітньої-професійної програми	Освітньо-професійна; Має академічну та прикладну орієнтацію. Освітньо-професійна програма спрямована на теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці фахівців з терапії та реабілітації, які працюючи у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або під керівництвом, спроможні вирішувати комплексні завдання відносно корекції порушень функцій різних систем організму людини, включаючи психологічні проблеми. Акцент на практику із застосуванням реабілітаційних втручань, спрямованих на досягнення реабілітаційних цілей і забезпечення індивідуалізованих потреб пацієнта/клієнта.
Основний фокус освітньої-професійної програми	Загальна освіта в галузі «Охорона здоров'я» спеціальності «Терапія та реабілітація». Ключові слова: стан здоров'я, реабілітація, фізична та реабілітаційна медицина, абілітація, цілі реабілітації, особа з інвалідністю, заходи та засоби реабілітації, фахівці з реабілітації, фізична терапія, ерготерапія,

	терапія мови і мовлення, заняттєва активність, заняттєва участь, індивідуальний реабілітаційний план, реабілітаційний прогноз, телереабілітація, міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ).
Особливості програми	Розроблену ОПП є можливість реалізувати в умовах ВНМУ ім. М.І. Пирогова, клінічними базами якого є потужні спеціалізовані реабілітаційні центри, зокрема: КНП "Печерська обласна лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради", КНП "Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенка Вінницької обласної ради", КНП "Вінницький обласний клінічний медичний реабілітаційний центр ветеранів війни та радіаційного захисту населення Вінницької обласної ради", КНП "Хмільницька обласна лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради", КНП "Вінницька клінічна багатопрофільна лікарня" Вінницької міської ради, КНП "Літинська центральна районна лікарня" Літинської селищної ради, КНП "Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова Вінницької обласної ради", дочірнє підприємство "Клінічний санаторій "Хмільник" приватного акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України "Укрпрофоздоровниця", КНП "Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради", КНП "Липовецька обласна лікарня відновного лікування дітей з органічним ураженням центральної нервової системи, порушенням психіки і опорно-рухового апарату Вінницької обласної ради", КНП "Вінницький обласний медичний центр реабілітації дітей Вінницької обласної ради", КНП "Северинівська лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради", КНП "Вінницька міська клінічна лікарня "Центр матері та дитини", Вінницьке казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство, КНП "Жмеринська лікарня відновного лікування Вінницької обласної ради", Науково-дослідний інститут реабілітації осіб з інвалідністю, навчально-тренінговий та медико-психологічний центри ВНМУ, Державна реабілітаційна установа «Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Промінь». ОПП «Терапія та реабілітація» дозволить здобувачам вищої освіти побудувати індивідуальну освітню траєкторію, яка буде основою формування фахових компетенцій та вмінь.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітньою програмою «Терапія та реабілітація» спеціальності 227 Терапія та реабілітація фахівець здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України. «Класифікатор професій» ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду за категоріями: Відповідно до Класифікації видів економічної діяльності ДК 009:2010: Секція Q. Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги. Розділ 86.1. Діяльність лікарняних закладів Група 86.10 Діяльність лікарняних закладів Клас 86.22 Спеціалізована медична практика Група 86.9 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я Клас 86.90 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я. Відповідні первинні посади: 3226 – асистент фізичного терапевта; 3226 – асистент ерготерапевта; 3226 – масажист; 3226 – масажист спортивний Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 78 Охорона здоров'я (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від

	29 березня 2002 р. № 117 зі змінами, а саме Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13.12.2018 р. № 2331) Зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 "Охорона здоров'я": 54. асистент ерготерапевта 55. асистент фізичного терапевта
Подальше навчання	Після закінчення навчання за ОПІ 227 «Терапія та реабілітація» випускник має право: - вступати в магістратуру для здобуття ступеня «магістр»; - набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісне, студентсько-центроване навчання, ініціативне самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання із розвитком та закріпленням навичок в процесі практичних занять в реабілітаційних закладах з урахуванням пацієнто-орієнтованого підходу на засадах принципів доказової реабілітації. Освітній процес здійснюється за такими формами: інтерактивні науково-пізнавальні лекції, практичні заняття в малих групах, клінічні розбори і дискусії, клінічні та симуляційні тренінги, майстер-класи, самостійна робота, консультації з викладачами, використання електронних тестів контролю знань, доступу до онлайн-лекцій, проходження виробничих практик в реабілітаційних відділеннях в складі мультидисциплінарних команд.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюється за взаємоузгодженими 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами, шкалою навчального закладу (від 0 до 200 балів), національною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, проміжний, підсумковий. Форми контролю: заліки, диференційні заліки, іспити, атестація випускників.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 04. Здатність працювати в команді. ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного

	демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я. СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції. СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії. СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії. СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини. СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1). СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії. СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії. СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта. СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати. СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов. СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя. СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.
7 - Програвні результати навчання	
ПРН 1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади. ПРН 2. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами). ПРН 3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних	

завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 5. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибрати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.

ПРН 7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 8. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 9. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності (додаток 2).

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-довідкові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 2), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програм

Кадрове забезпечення

Науково-педагогічні працівники - керівник та члени проєктної групи, професорсько-викладацький склад кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, які забезпечують реалізацію освітньої складової ОПП «Терапія та реабілітація», відповідають вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня, а саме мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, підтверджений рівень наукової і професійної активності, є штатними співробітниками університету.

Викладання дисциплін за освітньо-професійною програмою «» забезпечують кафедри, в т.ч. клінічних і теоретичних. На кафедрах викладачів, з них – (%) мають науковий ступінь, в тому числі – докторів наук – (%), професорів – (%), кандидатів наук – (%), доцентів – (%).

Усі працівники, що залучені до реалізації освітньої складової освітньої програми 227 «Терапія та реабілітація» Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, є в більшості практикуючими спеціалістами, активними членами міжнародних та національних професійних асоціацій та співтовариств, учасниками міжнародних та національних науково-практичних, освітніх та професійних заходів.

Матеріально-технічне забезпечення

Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим

	законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021). Наявність навчальних та лекційних аудиторій, забезпечених комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; клінічної бази для проведення практичних занять здобувачів вищої освіти або чинних угод на проведення практики у лікувальних закладах; Навчальна база структурних підрозділів ВНМУ та клінічних баз реабілітаційних відділень дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні. Для проведення лекційних та практичних занять використовуються мультимедійні пристрої, комп'ютерна техніка. Навчальні аудиторії оснащені необхідними приладами та обладнанням, є комп'ютерні класи. Для реалізації практичних навичок в університеті створений симуляційно-тренінговий центр та підписані угоди із відповідними реабілітаційними закладами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня, включаючи: - належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, які містять методичні розробки до практичних занять, семінарських занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти; індивідуальні завдання практичної та науково-дослідної спрямованості; методичні матеріали для проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, ситуаційні задачі, клінічні кейси, переліки теоретичних питань, практичних навичок з дисциплін); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; власні Web-сторінки кафедр, які відповідають за підготовку бакалаврів з терапії та реабілітації; інтернет-зв'язок; бібліотека з сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями. Офіційний веб-сайт http://vnmu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і освітньо-просвітницьку діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо. - наукову бібліотеку, фонд якої містить 579 849 примірників (82,6% - з медичної тематики). Зал електронної інформації має 30 комп'ютерів і забезпечений доступом до мережі «Інтернет», оплаченим доступом до наукометричних баз Scopus і Web of Science та перевірок на подібність текстів програми StrikePlagiarism і Unicheck. Інституційний репозитарій університету містить 5681 документів. У 2021-2023 рр. був забезпечений доступ до навчальних та наукових ресурсів: публікацій видавництва Bentham Science (рецензована наукова література, понад 130 наукових журналів в електронному та друкованому форматах, 800 електронних книг, спеціалізованих баз даних), баз даних платформи EBSCO (DynaMed, Nursing Reference Center Plus, Rehabilitation Reference Center); онлайн-ресурсів British Medical Journal (BMJ Best Practice та BMJ Learning); навчальних медичних ресурсів компанії Elsevier (ClinicalKey, Complete Anatomy, Osmosis); 83-х наукових медичних журналів видавництва Elsevier; БД Scopus; БД Web of Science Core Collection (21100 назв журналів); БД ScienceDirect (39 тис. книг та 3500 журналів видавництва Elsevier); повнотекстових електронних ресурсів на платформі Research4Life (більше ніж 154 тис. наукових журналів і книг від понад 200 видавців з усього світу); ресурсів Physiopedia Plus (близько 575 курсів для фахівців з фізичної

	реабілітації, серед яких 86 курсів українською мовою, безкоштовні повнотекстові книги і журнали). - комп'ютерну техніку та технічні засоби навчання (комп'ютерний парк університету налічує 1350 комп'ютерів, 1530 дисплейних місць, 32 комп'ютерних класи, мультимедійне забезпечення понад 300 лекцій).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова, а також на підставі угод про співробітництво з окремими закладами з виконання спільних наукових розробок з актуальних для України проблем медицини, обміну науковими та науково-педагогічними співробітниками, здобувачами та аспірантами з більше ніж 40 закордонними університетами та медичними закладами.

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Державна атестація випускників освітньої програми (здобувачів ступеня вищої освіти "бакалавр") за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту згідно Порядку атестації здобувачів ступеня вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497, що передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених цією освітньою програмою та Стандартом вищої освіти України першого бакалаврського рівня за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 19 грудня 2018 р. №1419 та наказом Міністерства освіти і науки України від 13 січня 2022 р. №26).

Випускникам, які успішно опанували освітню програму та успішно склали державну атестацію у формі єдиного кваліфікаційного іспиту, видається документ про вищу освіту встановленого зразка - диплом бакалавра з присвоєнням кваліфікації: «Бакалавр терапії та реабілітації» (відповідна назва спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» визначена у Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, згідно Постанови Кабінету міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266, та Постанови Кабінету міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392).

Форми державної атестації		Атестація здійснюється
ЄДКІ (4-й рік навчання, 8-й семестр)	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та	Центром тестування при МОЗ України
	практично орієнтованої частини	Закладом вищої освіти (екзаменаційною комісією)

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА

ІХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Англійська мова (в т.ч. за професійним спрямуванням)	5	Диф. залік
ОК 2.	Латинська мова та медична термінологія	2	Залік
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК 4.	Філософія з основами соціології та політології та академічної доброчесності	3	Диф. залік
ОК 5.	Історія України та української культури	2	Залік
ОК 6.	Основи здорового способу життя	3	Залік
ОК 7.	Основи правознавства (за професійним спрямуванням)	2	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом		20	
1.2. Фундаментальна (природничо-наукова) підготовка			
ОК 8.	Анатомія людини з основами морфології	7	Іспит
ОК 9.	Фізіологія людини з фізіологією рухової активності	6	Іспит
ОК 10.	Сучасні інформаційні технології в охороні здоров'я та реабілітації	3	Диф. залік
ОК 11.	Біологічна хімія з біохімією рухової активності	4	Іспит
ОК 12.	Медична та біологічна фізика	2	Диф. залік
ОК 13.	Моделі надання реабілітаційних послуг	2	Залік
ОК 14.	Вступ до спеціальності	2,0	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом		26,0	
1.3. Професійна підготовка			
ОК 15.	Основи фізичної та реабілітаційної медицини. Основи фізичної терапії, ерготерапії, терапії мови та мовлення. Міжнародна класифікація функціонування.	6	Іспит
ОК 16.	Безпека життєдіяльності	2	Залік
ОК 17.	Патологічна морфологія	2	Залік
ОК 18.	Патологічна фізіологія	4	Залік
ОК 19.	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	5	Диф. залік
ОК 20.	Основи догляду за терапевтичними хворими	3	Залік
ОК 21.	Основи медичних знань і стратегії охорони здоров'я	4	Диф. залік
ОК 22.	Основи ортопедії та травматології	2	Залік
ОК 23.	Основи хірургії та догляду за хворими	2	Залік
ОК 24.	Реабілітаційні технології	4	Диф. залік
ОК 25.	Технології фізичної реабілітації та терапії	3	Залік
ОК 26.	Основи мануальної терапії та лікувального масажу	3	Диф. залік
ОК 27.	Спортивна медицина та профілактика травматизму	4	Диф. залік
ОК 28.	Клінічний реабілітаційний менеджмент у педіатрії	4	Диф. залік
ОК 29.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях опорно-рухового апарату	5	Диф. залік
ОК 30.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної системи	5	Іспит
ОК 31.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при	5	Іспит

	захворюваннях нервової системи		
ОК 32.	Основи кардіології та пульмонології	4	Диф. залік
ОК 33.	Адаптивна фізична культура	3	Залік
	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях органів дихання	4	Диф. залік
ОК 34.			
ОК 35.	Основи неврології та нейрохірургії	3	Залік
ОК 36.	Основи клінічної психології та педагогіки	3	Залік
	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату	5	Диф. залік
ОК 37.			
ОК 38.	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях серцево-судинної та дихальної систем	4	Диф. залік
ОК 39.	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях функції нервової системи	5	Диф. залік
ОК 40.	Апаратна фізіотерапія. Терапевтичний вплив преформованих фізичних чинників	4	Диф. залік
ОК 41	Гігієна та екологія.	3	Залік
ОК 42	Охорона праці в галузі. Основи біоетики та біобезпеки	3	Залік
Військово-орієнтована медична підготовка			
ОК 43.1	Домедична допомога при невідкладних станах і надзвичайних ситуаціях	4	Диф. залік
ОК 43.2	Цивільний захист	2	Залік
Виробнича практика			
ОК 44	Ознайомча практика за профілем майбутньої спеціальності (1 курс).	6	Диф. залік
ОК 45	Клінічна практика з терапії та реабілітації при порушеннях системи опори та руху (2 курс)	6	Диф. залік
ОК 46	Клінічна практика з терапії та реабілітації при порушеннях нервової системи (3 курс)	6	Диф. залік
ОК 47	Клінічна практика з терапії та реабілітації в кардіології та пульмонології (4 курс)	6	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом		134	
АТЕСТАЦІЯ			
Єдиний державний кваліфікаційний іспит		ЄДКІ	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ		180	
Вибіркові компоненти ОПП «Терапія та реабілітація»			
Вибіркові компоненти (ВК) – 1 курс (15 кредитів)			
ВБ 1.1.	Теорія та методика фізичного виховання	3	Залік
ВБ 1.2.	Історія медицини та реабілітації	3	Залік
ВБ 1.3.	Професійна етика та деонтологія в реабілітації	3	Залік
ВБ 1.4.	Основи валеології	3	Залік
ВБ 1.5.	Логіка, формальна логіка	3	Залік
ВБ 1.6.	Морфологічні та патоморфологічні аспекти виконання реабілітаційних втручань	3	Залік
ВБ 1.7.	Функціонально-динамічна анатомія	3	Залік
ВБ 1.8.	Вікова фізіологія	3	Залік
ВБ 1.9.	Культура професійного мовлення як основа ефективної комунікації	3	Залік
ВБ 1.10.		3	Залік

Вибіркові компоненти (ВК) – 2 курс (15 кредитів)			
ВБ 2.1.	Основи комунікативної компетентності в реабілітації	3	Залік
ВБ 2.2.	Фізичне виховання (гімнастика, види оздоровчого фітнесу)	3	Залік
ВБ 2.3.	Актуальні питання дієтології та нутриціології	3	Залік
ВБ 2.4.	Реабілітація та догляд в домашніх умовах	3	Залік
ВБ 2.5.	Масаж загальний і самомасаж. Лікувально-реабілітаційний масаж. Спортивний масаж	3	Залік
ВБ 2.6.	Основи профілактики залежностей	3	Залік
ВБ 2.7.	Нейрофізіологія. Психофізіологія.	3	Залік
ВБ 2.8.	Психолого-педагогічна реабілітація	3	Залік
ВБ 2.9.	Організація діяльності реабілітаційних закладів	3	Залік
ВБ 2.10.	Професійна та соціально-побутова реабілітація	3	Залік
Вибіркові компоненти (ВК) – 3 курс (15 кредитів)			
ВБ 3.1.	Основи медико-соціальної реабілітації	3	Залік
ВБ 3.2.	Спортивні та рухливі ігри в реабілітації	3	Залік
ВБ 3.3.	Фармакологічні засоби у реабілітації та спорті	3	Залік
ВБ 3.4.	Дієтичні добавки та спеціальні харчові продукти в реабілітації та спорті	3	Залік
ВБ 3.5.	Фізична реабілітація в стоматології	3	Залік
ВБ 3.6.	Абілітація дітей з вадами та генетичними захворюваннями	3	Залік
ВБ 3.7.	Тілесно-орієнтована терапія	3	Залік
ВБ 3.8.	Організація реабілітаційних заходів постраждалим внаслідок бойових дій. Допомога травмованим на догоспітальному етапі	3	Залік
ВБ 3.9.	Тейпінг та кінезіотейпінг в реабілітації	3	Залік
ВБ 3.10.		3	Залік
Вибіркові компоненти (ВК) – 4 курс (15 кредитів)			
ВБ 4.1.	Фізкультурно-спортивна реабілітація. Теорія і методика фізичного виховання у спец. мед. групах.	3	Залік
ВБ 4.2.	Менеджмент та маркетинг в реабілітації	3	Залік
ВБ 4.3.	Рекреаційні та курортні засоби в реабілітації	3	Залік
ВБ 4.4.	Клінічна вертебрологія	3	Залік
ВБ 4.5.		3	Залік
ВБ 4.6.	Протезування та ортезування. Ортопедична реабілітація	3	Залік
ВБ 4.7.	Менеджмент спастичності і тазових органів	3	Залік
ВБ 4.8.	Клінічний реабілітаційний менеджмент на гострому етапі реабілітації	3	Залік
ВБ 4.9.	Клінічний реабілітаційний менеджмент в геронтології та геріатрії	3	Залік
ВБ 4.10.	Клінічна артрологія	3	Залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТ		60,0	

Додаток 1

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи**Симптоми, синдроми та порушення:**

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль

- набряки

- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи.

а. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення
- приступ ядухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- Бесіда, інтерв'ю
- Інструменти оцінки

в. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки

- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

3. Неврологічні розлади

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання

- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування
- огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

2. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ(ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - дихальні
 - загально-розвиваючі
 - аеробного характеру
 - на розтяг та розслаблення м'язів
- позиціонування
- дихальної гімнастики
- звукової гімнастики
- мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- масаж
- засоби загартування та водні процедури

Порушення діяльності опорно-рухового апарату.Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
 - на зменшення болю та набряку
 - на розвиток сили
 - на розвиток витривалості
 - на підтримку амплітуди руху
 - на гнучкість
 - на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
 - на рівновагу
 - на координацію
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межами ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд)
 - позиціонування
 - масаж
 - постізометрична релаксація
 - преформовані фізичні чинники:
 - тепло
 - холод
 - водні процедури
 - преформована електрична енергія

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - з опором (сила та витривалість)
 - на підтримку амплітуди руху
 - на розвиток / відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
 - на розвиток / відновлення рівноваги
 - на розвиток / відновлення координації
 - на розвиток / відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межами ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самодогляд)
 - позиціонування
 - дихальні вправи
 - мануальні маніпуляції на грудній клітці
 - масаж

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ

1. Використання підготовчих методів і засобів:

- Використання преформованих фізичних чинників
 - тепло
 - холод
 - преформована електрична енергія
- Позиціонування
- Мобілізація суглобів
- Сенсорна стимуляція
- Методики фасилітації та інгібіції
- Підбір адаптивних та технічних засобів реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)

2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

- функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
- функцій мимовільних рухових реакцій
- довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
- моторики і координації органів ротової порожнини
- розумових функцій (специфічних та глобальних)
 - сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)

3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:

- рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)
- процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)

- умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:

- Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.
- Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).
- Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:
 - активність повсякденного життя (ADLs)
 - інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)
 - відпочинок і сон
 - освіта
 - робота
 - гра
 - дозволя
 - соціальна участь

5. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.

6. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.

7. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

[illegible]

[illegible]

**Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми
(продовження)**

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

[illegible]

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми (продовження)

[illegible]

